ՀԱՅԵՐԷՆԸ ՀԱՅԱՍՏՈՒՆ

Թագուհի թարգմանութեանց է կոչւեր այն գիրքը, զոր Մեսրոպ մաշտոց եւ իր աշակերտները թարգմանեցին հայերէն՝ գիրերու գիւտէն անմիջապէս ետք: Լեզուն զարգացած էր այնքան որ կարելի դարձուց թարգմանութիւնը Աստուածաշունչին՝ այնպիսի գեղեցկութեամբ, որ արժանի եղաւ թարգմանութիւններու թագուհի կոչւելու:

Այդ լեզուն սիրելիներ մեր մեծասքանչն էր, գրաբարը, որ ձեւաւորուիլ սկսեր էր հայ ժողովուրդի ձեւաւորմամբ ու Յայաստանի ձեւաւորման հետ գոյացուցեր էր եռամիասնութիւն մը՝ ժողովուրդի, տարածքի եւ ինքնութեան: Այս երեքը պիտի սերտաճէին դարերու ընթացքին եւ պիտի յառաջացնէին հայ մշակոյթն ու քաղաքակրթութիւնը:

րաբարը մնաց հայոց լեզուն մինչեւ ԺԱ-ԺԲ. դարեր, ապա նահանջեց ու վերածուեցաւ եկեղեցիի ու մատենագրութեան լեզուի: Ժ-ԺԷ. դարերուն ծաւալեցաւ Միջին հայերէնը իսկ ԺԸ. դարէն սկսեալ՝ աշխարհաբարը:

Յայերէնի այս փոփոխութիւնները հետեւանք էին Յայաստանի ու հայ ժողովուրդի դիմագրաւած քաղաքական վերիվայրումներուն. հայերէնը կ'արտացոլացնէ հայութեան քաղաքական վիճակը, ան կը դրսեւորէ հայութեան քաղաքական տրամադրութիւնները:

Արդարեւ, հայերէն գիրերու գիւտը՝ 406 թուականին, հայ ժողովուրդի ինքնուրոյնութեան հիմնաքարերէն էր: Եւ թէեւ 428-ին վերջ գտաւ հայոց Արշակունեաց թագաւորութիւնը, հայ ժողովուրդը մղեց Վարդանանց Աւարայրը, չընկճուեցաւ, այնուհետեւ յամառօրէն տասնամեակներ շարունակեց պայքարը Վահանեանց պատերազմով, մինչեւ հասաւ իր նպատակին: Յինգերորդ դարը մենք կը կոչենք Ոսկեդար որովհետեւ հայ մատենագրութիւնը աննախընթաց բարձունքներ նուաճեց, հայ ժողովուրդը քաղաքական բացառիկ կամք դրսեւորեց եւ լեզուն դարձաւ բացառիկ ու կոչուեցաւ ոսկեղնիկ:

Իրաւ ալ հայոց լեզուն ոչ միայն հայելիի պէս արտացոլացուց հայ քաղաքական իրավիճակը, այլեւ արտացոլացուց հայ գիտակցական վիճակը:

Մանաւանդ ԺԴ.-ԺԷ. դարերուն խառնաշփոթ միջին հայերէնը իր օտարամուտ բառերով, անկանոնութեամբ դարձեալ դրսեւորումը եղաւ հայ քաղաքական կորսուածութեան՝ օտար ուժերու կողմէ Յայաստան աշխահի գրաւումին: Իսկ հայերէնի աւելի քան 120 բարբառները բացարձակ հայելին եղան հայ ժողովուրդի մասնատուածութեան, բայց միաժամանակ իւրաքանչիւր հատուածի իւրայատուկ ինքնութեան պահպանման:

Անմիջապէս որ Յայաստան ու հայութիւն ունեցան յարաբերական կայունութիւն, ահա ԺԷ-ԺԸ. դարերուն յառաջանալ սկսաւ աշխարհաբարը, որով հայութիւնը գիտակցական ճիգ կ'ընէր մշակութային նոր զարթօնքի, նոր վերածնունդի:

Սիրելիներ, եթէ հնդեւրոպական հայոց լեզուն անցաւ զարգացման հանգրուաններ, եթէ հայատառ հայերէնը կտրած է 1500 տարուան ճանապարհ ու այսօր կը գոյատեւէ, ապա պատիւ՝ հայութեան: Որովհետեւ լեզուն կը մեռնի այն վայրկեանին երբ ան կը դադրի գործածուելէ:

Իւրաքանչիւր տարեփակի, լեզուաբաններ եւ ընկերաբաններ կը ներկայացնեն աշխարհի զարգացող, վտանգուած կամ արդէն մեռած/մահացած լեզուները, ու կը մտահոգուին որ լեզուներու նուազումով աշխարհը աւելի միագոյն կը դառնայ, եւ աւելի միօրինակ: Որովհետեւ, լեզուն նաեւ մշակոյթ է, քաղաքակրթութեան դրըսեւորում, իսկ հայութեան մօտ ան նաեւ քաղաքական կամքի դրսեւորում է: Վկայ՝ մեր պատմութիւնը:

Լեզուն նաեւ մտածողութիւն է, քաղաքական ռազմավարութիւն: Ցեղասպանութենէն ետք, հայութեան մնացորդացէն մօտ 35 հազար հայեր՝ մեր մեծ հայրերն ու մայրերը, ասկէ շուրջ 90 տարիներ առաջ հաստատուեցան Լիբանան: Մեր մեծ հայրերը երկրէն արմատախլուեցան, իրենց ու մեր պապենական հողերէն արտաքսուեցան իրենց բարբառներով, բայց այսօր այդ բարբառները գրեթէ չկան: Եւ չկան, որովհետեւ ցեղասպանուած հայութիւնը իւրացուց արեւմտահայերէնը իբրեւ դրսեւորում միասնականութեան:

Բոլորս ալ կը յիշենք կուրցած Արշակ թագաւորը, որ երբ կը քալէ հայ հողին վրայէն հզօրութիւն կը զգայ: Նոյնն է պարագան լեզուին: Ասկէ աւելի քան 150 տարի առաջ խաչատուր Աբովեանը կը հաւաստէր Էէտզուդ փոխէ, հաւատքդ ուրացիր, ալ ինչով կրնաս ըսել թէ դուն որ ազգէն եսե: Իսկ մենք պէտք ունի՞նք ըսելու թէ որ ազգէն ենք:

Այո, որովհետեւ վտանգուած ենք:

Այո, եւ հազար անգամ այո:

Որովհետեւ, Թուրքը 1915ին ուզեց որ մենք այլեւս չկարենանք ըսել թէ մենք որ ազգէն ենք: Թուրքը ինք ուզեց որոշել մեր ճակատագիրը:

Որովհետեւ մեզմէ խլուած է մեր պապենական հայրենիքը, հազարամեակներու ընթացքին մեր կերտած մշակոյթի մեծ մասը, ու անոր տեղ նորը կերտելու համար մենք պէտք ունինք նաեւ հայերէնին:

Որովհետեւ մենք յետնորդներն ենք ցեղասպանուած, տասանորդուած ազգի մը, որ չ'ուզեր մեռնիլ:

Որովհետեւ մենք պահանջատէր ենք արդարութեան՝ յանուն հայկական դատի եւ մարդկային իրաւունքի:

Որովհետեւ մենք կը շարունակենք դիմագրաւել թրքական թշնամանքը, որ այսօր կը դրսեւորուի Յայաստանի շրջափակումով:

Որովհետեւ եթէ արեւմտահայերէնը եւ անոր գիտակցումը մեռնի մեր մէջ, կը մեռնի հայկական հարցը ու կը մեռնի հայ ժողովուրդը:

Սիրելիներ, այսօր մենք Սփիւռքի մէջ ենթակայ ենք ինքնութեան ամէնօրեայ ուծացումի: Պէտք ունինք միջոցներու, զրահներու՝ դիմագրաւելու եւ դէմ դնելու համար ձուլման վտանգին: Յայերէնը հզօր վահան մըն է այդ պայքարին մէջ:

Յայերէնը մեզ կը կապէ մեր արմատներուն, մեր արենական, հարազատ մշակոյթին եւ այդ ձեւով ալ մեր մէջ կը յառաջացնէ արժէքներու իւրայատուկ համակարգ, որով մենք կրընանք առանձնանալ, զատորոշել մեզ եւ դէպքերն ու վիճակները դիտել հայկական մտածողութեամբ: Այլապէս մենք դէպքերն ու վիճակները պիտի դիտենք ժամանակակից սպառողական մարդու հոգեբանութեամբ: Շուկայական այս նոր պայմանները մարդ արարածը կը վերածեն սպառող կենդանիի: Իսկ մենք սպառող կենդանի չենք կրնար ըլլալ, ոչ ալ կ'ուզենք նմանիլ տեղ մը չխարսխուած իրի, որ հովէն կը տարուի աջ ու ձախ: Մենք պիտի չուզենք նմանիլ անզրահ մարդու, որ չկարենայ դիմագրաւել կեանքի խոչընդոտները իր ժողովուրդի պատմութենէն եկող իմաստութեամբ, մենք պիտի չուզենք ապրիլ առանց հարազատ գաղափարաբանութեան, որպէսզի չվերածուինք որեւէ նորելուկ միտքի ու մտածողութեան կոյ ծառաներու:

Սիրելիներ հայերէնի հազարամեակներու այսօրուան ջահակիրները դուք էք, մենք ենք, միասին ենք.

Եթէ ես նաեւ հայերէն խօսիմ, այլ բաներու կողքին ըսել կ'ուզեմ թէ թուրքը չէ յաջողած իր ամբողջական ցեղասպանութեան մէջ,

Եթէ դուն նաեւ հայերէն խօսիս ըսել կ'ուզես թէ դուն մեր ազգին իւրայատուկ արժէքներու համակարգ ունիս, որով կը ծառայես մարդկութեան, կ'ապրիս քու համարկուած կեանքդ այս աշխարհին մէջ, բայց ունիս նաեւ քու հայերէն կեանքդ,

Եթէ ան նաեւ հայերէն խօսի, ըսել կ'ուզէ թէ ինքնութեան տէր է, զօրաւոր արմատներով,

Եթէ մենք նաեւ հայերէն խօսինք ըսել կ'ուզենք թէ մենք գիտակցաբանօրէն հայութիւն կ'ուզենք ապրիլ,

Եթէ մենք նաեւ հայերէն խօսինք, ըսել կ'ուզենք թէ մենք կը յարգենք յիշատակը մեր մէկուկէս միլիոն հարազատներուն եւ պահանջատէրն ենք անոնց դատին,

Եթէ մենք նաեւ հայերէն խօսինք ապա ըսել կ'ուզենք, թէ պիտի գայ օրը եւ մենք պիտի տիրանանք մեր իրաւունքներուն:

Սիրելիներ, այսօր հայերէնը անցեալին նման կը շարունակէ մնալ քաղաքական դրսեւորում: Եթէ Մեսրոպ մաշտոցը յօրինեց հայերէնը հայութեան գոյատեւման համար ապա մեզի կը մնայ իւրացնել հայերէնը նոյն այդ հայութեան եւ մեր գոյատեւման համար:

Մեզի կը մնայ գիտակցուած կերպով հայերէնը դարձնել մեր հայաստունը:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԱԳԷՍԵԱՆ

23 Ապրիլ 2009

ԹՈՐՈՍԵԱՆՑԻՆԵՐՈՒՆ «ԵՐԱԶ»-Ը ԱՇԽԱՐՀԻ ՀՆԱԳՈՅՆ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՆ ՄԷՋ

Իջէ՜ք, իջէ՜ք երազներ,
Իջէ՜ք քնքուշ երազներ...

Լ. ՇԱՆԹ

Կազմակերպութեամբ Դամասկոսի Հայ Աւետարանական եկեղեցիի,

Հովանաւորութեամբ Սուրիոյ համայնքապետ՝ վեր. Յարութիւն Սէլիմեանի,

Չորեքշաբթի, 15 Ապրիլ 2009-ին «Երազ» թատերախումբը 52 անդամներով մեկնեցաւ Դամասկոս, Հայ կաթողիկէ «Ամինեան» սրահին մէջ ներկայացնելու հեղինակ եւ բեմադրիչ՝ Ռոպերթ Առաքելեանի «Հայրենի Տուն» թատերախաղը: Ներկայացումը նուիրուած էր Հայոց Ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակին եւ Յովհաննէս Թումանեանի ծննդեան 140-ամեակին:

Աշակերտական ձեռնարկին ներկայ էին հայ Միացեալ վարժարանը, Հայոց Առաքելական թեմի ազգային «Թարգմանչաց», Կ. Կիւլպէնկեան Յառաջապահ, բարեգործականի «Սահակեան», Հայ Աւետարանական «Կենաց» եւ Կաթողիկէ թեմի ազգային «Փարոս» վարժարանները:

«Երազ» թատերախումբի ներկայացումին Դամասկոսի հայ աշակերտները մասնակից էին իրենց լռութեամբ, խնդուքով, անկեղծ ապրումներով ու ծափերով: Աշակերտները լիովին ընկալեցին ներկայացման պատգամը ու խորքը:

Միացեալ վարժարանի կողմէ բեմին վրայ զետեղուեցաւ շքեղ ծաղկեպսակով մը:

Երեկոյեան ձեռնարկին ներկայ էին Սուրիոյ հայ Աւետարանական համայնքապետի ներկայացուցիչ՝ պատ. Տաթեւ Պասմաճեան, Դամասկոսի հայոց թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տէր Արմաշ Սրբազան Նալպանտեան, Հայ Կաթողիկէ թեմի ժողովրդապետ Հոգեշնորհ Տէր Մովսէս վարդապետ Տօնանեան, Սուրիոյ մէջ ՀՀ արտակարգ եւ լիազօր դեսպան տիար Արշակ Փոլատեան, ընկերակցութեամբ դեսպանատան աշխատակից՝ տիար Վազգէն Խանճեանի: Ներկայ էին նաեւ արաբ Աւետարանական Երեցական եկեղեցւոյ հովիւ՝ վերապատուելի Փիթըր Զաուր, արժամապատիւ քահանայ հայրեր, առաքինազարդ քոյրեր, պետական մարմիններու ներկայացուցիչներ, մեծայարգ հիւրեր եւ հայրենակիցներ...:

Ներկայացման բացման խօսքը կատարեց տիկ. Անուշ Մարաշլեան, որ «Հայրենի Տան» մէջ կը տեսնէր մեօրեայ արժէքներ, ապա ողջունելով հիւրերն ու հանդիսատեսը, մաղթեց բոլորին երազներու իրականացում:

Բացման խօսքը արաբերէնով շարունակեց օրդ. Մարիա Մարտիրոսեան, շեշտը դնելով մշակութային արժէքներու եւ ժողովուրդներու բարեկամութեան վրայ:

Խմբուելով «Հայրենի Տան» շուրջ, հանդիսատեսը վայելեց «Երազ» թատերախումբի ներկայացումը, որու պատգամը հարազատ ըլլալով համայն հայութեան, միաւորած էր բոլորը՝ ապրիլեան շունչով, հայեցի ոգիով, հայրենի տան կարօտով...:

Ներկայացման աւարտին վարժարանի տնօրէնուհի տիկ. Սեդա Գարակէօզեան խօսեցաւ թատերախումբի տասնամեայ կենսագրութեան մասին, շեշտելով հանրակրթական դաստիարակութեան կողքին թատրոնի կարեւորութիւնը մարդակերտումի, Աստուածաշնչի ճիրքերը զարգացնելու, աշխարհայեացքի առողջ ձեւաւորման, հայակերտումի եւ դաստիարակիչ բազում նպատակներու առումով:

«Երազ»-ի անցած ուղիին մէջ յիշուեցան Պէյրութի, Այնճարի, Հալէպի, Հայաստանի ելոյթները: Ապա գնահատելու համար հաւաքական ու նպատակասլաց այս աշխատանքը իրագործող կազմը, բեմ հրաւիրուեցան պարուսոյց պրն. Յարութ Գարաճեան, խմբավար տիկ. Նեկտար Փալազեան, ձայնի եւ լոյսի պատասխանատուներ պրն. Մանուկ Իպիթեան եւ տիկ. Լուսին Քահքէճեան, բեմավար եւ ընդհանուր աշխատանքներու պատասխանատու՝ տիկ. Լենա Ճորճեան, օգնական Տիկ. Լենա Հաճէքեան:

Խորապէս գնահատելով վաստակաւոր բեմադրիչ եւ գեղարուեստական ղեկավար պրն. Ռոպերթ Առաքելեանը, տիկ. Գարակէօզեան յիշեց վերջերս, նախագահ Սերժ Սարգսեանի կողմէ բեմադրիչին շնորհուած «Մովսէս Խորենացի» կառավարական շքանշանը:

Ձեռնարկի կամակերպիչները ծաղկեփունջով մը, իսկ ներկաները բուռն ծափահարութեամբ շնորհաւորեցին բեմադրիչը:

Փակման խօսքին ընթացքին Դամասկոսի Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ Հովիւ՝ Պատ. Տաթեւ Պասմաճեան փոխանցեց ձեռնարկի հովանաւոր՝ Վեր. Յարութիւն Սելիմեանի բարեմաղթութիւնները, ապա արտայայտեց իր սրտի անկեղծ խօսքը. «Բեմէն փոխանցուած գեղագիտութիւնը, լուսաւոր ձգտումներն ու պատգամը այն արժէքներն են, որոնց կարիքը ունի դամասկոսահայ հանդիսատեսը, բովանդակ հայութիւնը, բոլորս... «Երազ»-ը մեզի վերադարձուց մեր երազները...»: Ապա առաքելական օրհնութեամբ Պատուելին կատարեց հայաշունչ ներկայացման փակումը:

Ընդհանուր շնորհաւորանքներու կողքին ՀՀ դիւանագէտները շնորհաւորեցին բեմադրիչը՝ Հայրենիքի պատուաւոր շքանշանի եւ բացառիկ ներկայացման համար:

Ստանալով այլ հրաւէրներ, Ուրբաթ 17 Ապրիլին «Երազ» թատերախումբը, աշխարհի հնագոյն մայրաքաղաքէն նորոգուած ծրագիրներով եւ նորանոր իրագործումներու եռանդով լեցուած՝ վերադարձաւ տուն... :

ՊԱՀՈՒԱԾ ԲԱՌ

Հ	Ա	Ն	Թ	Ա	Ռ	Ա	Մ	Կ	Մ	Ա	Ց	Ա	Ռ	Ո	Ի	Տ	Ծ	Ի	Մ
Ր	Ծ	Մ	Ա	Ք	Ի	Ա	Ա	Ա	Ն	Ո	Ն	Կ	Ջ	Ր	Ե	Ի	Ա	Ն	Դ
Ո	Ի	Ծ	Ի	Լ	Ն	Տ	Կ	Մ	Ն	Ո	Ի	Ա	Ջ	Ո	Ի	Մ	Ի	Ր	Գ
Ի	Ն	Ո	Ա	Ո	Ս	Ա	Ե	Ա	Հ	Ո	Ո	Ն	Մ	Ա	Ղ	Ե	Ր	Ս	Ր
Ե	Ա	Ի	Ի	Ր	Ջ	Ղ	Ր	Ր	Ն	Փ	Ց	Ա	Ե	Ե	Ք	Բ	Տ	Ն	Ե
Ր	Կ	Ծ	Տ	Ա	Ա	Ա	Ա	Ա	Հ	Ա	Ա	Կ	Լ	Տ	Ր	Ի	Ա	Ս	Լ
Ա	Ա	Ա	Ք	Մ	Պ	Պ	Բ	Ր	Ց	Չ	Ց	Ի	Ի	Ի	Ի	Ի	Ս	Ր	Ա
Կ	Ն	Ր	Ր	Ա	Ա	Ա	Ա	Ո	Ր	Ա	Ա	Տ	Չ	Ջ	Ա	Կ	Ս	Տ	Կ
Ց	Ա	Ա	Կ	Ր	Ն	Մ	Ս	Ն	Ի	Կ	Գ	Ջ	Ի	Ր	Ղ	Ո	Ն	Ո	Ե
Ս	Ծ	Ր	Ա	Տ	Ա	Պ	Ա	Հ	Ա	Ր	Ջ	Ջ	Ա	Ա	Ի	Ա	Ր	Տ	Ր
Ո	Ե	Կ	Ա	Ն	Հ	Հ	Ա	Գ	Ա	Գ	Ա	Ն	Բ	Ջ	Ջ	Ի	Ի	Ն	Պ
Մ	Ր	Պ	Ա	Ր	Ա	Կ	Ա	Ն	Ա	Ի	Ա	Ս	Ա	Օ	Ա	Ի	Ի	Ի	Ն
Ե	Ա	Ն	Ա	Ր	Ա	Ծ	Ո	Յ	Ե	Լ	Ա	Ն	Տ	Տ	Ս	Ա	Պ	Ն	Ի
Հ	Ս	Մ	Ո	Գ	Ք	Ց	Ա	Ն	Գ	Ր	Ա	Ն	Ց	Ա	Կ	Ա	Ց	Ա	Բ
Ե	Ա	Ց	Ս	Ի	Ի	Ջ	Չ	Տ	Ր	Ի	Կ	Ն	Ա	Խ	Ն	Ի	Ց	Ե	Ա
Ն	Ց	Ա	Տ	Տ	Ի	Ր	Ի	Օ	Ա	Կ	Ր	Ա	Ն	Կ	Ա	Դ	Ր	Գ	Լ
Ա	Ն	Գ	Ա	Ր	Ե	Ր	Ր	Ր	Կ	Ա	Տ	Ա	Ց	Ն	Ա	Կ	Ա	Ա	Ի
Գ	Ր	Ա	Կ	Ա	Լ	Ի	Ա	Ա	Ա	Ր	Ա	Կ	Ն	Ա	Ր	Ն	Ա	Մ	Ծ
Ի	Ս	Պ	Ա	Ն	Դ	Կ	Ր	Կ	Լ	Մ	Ա	Ց	Ր	Ի	Ջ	Է	Լ	Փ	Ա
Ր	Ծ	Ա	Ն	Թ	Ե	Լ	Ա	Կ	Ա	Հ	Ա	Գ	Լ	Խ	Ա	Ր	Կ	Ռ	Կ

Պահուած բառը՝ ՎԱՅՐԻ ԽԱԾԽԱԾ *(8 տառ)*

Նախորդին պատասխանը՝ ԽՈՋԱԿ

ԱԿԱՆԱԿԻՏ
ԱԿՆԱՐԿ
ԱՂԵՐՍ
ԱՂՋԻԿ
ԱՆԱԳԱՆ
ԱՆԳԱՐ
ԱՆԴԱՄ
ԱՆԹԱՌԱՄ
ԱՆՅԱՏԱԿ
ԱՆՄԵՂ
ԱՊԱԳԱՅ
ԱՐԱԿԱՆ
ԱՐԱՐԻՉ
ԱՒԱՐՏ
ԱՒԻՒՆ
ԱՓԼԷՋ
ԱՔԼՈՐԱՄԱՐՏ

ԲԱՋՈՒՄ
ԲԱԼԻՇ
ԲԱՆՈՒԿ
ԲԱՆՏԱՊԱՀ
ԲԱՐԵԿԱՄ
ԲԱՑԱԿԱՅ
ԲԵՐԿՐԻԼ
ԲԶՋԻԻՆ
ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ
ԲՐԻՉ

ԳԱՀԱԿԱԼ
ԳԱՄՓՌ

ԳՋԻՐ
ԳԼԽԱՐԿ
ԳՆԱՑՔ
ԳՐԱԿԱԼ (2)
ԳՐԵԼԱԿԵՐՊ
ԳՐԿԱՁԱՓ

ՋԲՕՍԱՅԳԻ
ՋԳԱՅԱՋԻՐԿ
ՋԳԱՅԱՐԱՆՔ
ՋԳԱՅԱՑՈՒՆՑ
ՋՄԵԼԻ
ՋՐԱՀԱՊԱՏ
ՋՐԵՒԱՆԴ

ԿԱՄԱՐԱՐ
ԿԱՐԱՒԱՆ
ԿԱՐԵՒՈՐ
ԿԱՐՕՏ
ԿՋԱՔԻՍ

ՀԱԳԱԳ
ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ
ՀՐԱՄԱՆ (2)
ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՄԱՅՐԻ
ՄԱՆՈՒՇԱԿ
ՄԱՆՐԱՆԿԱՐ
ՄԱՑԱՌՈՒՏ
ՄԱՔԻ

ՄԵՀԵՆԱԳԻՐ
ՄԵՐԿԱՊԱՐԱՆՈՑ
ՄԻՇՏ
ՄԻՐԳ
ՄՂԵԼ
ՄՇՈՒՇ
ՄՈՒՆԵՏԻԿ

ՆԱԽՆԻ
ՆԱՒԱՐԱՆ
ՆԵՐԿԱՅ
ՆՈՒԱՋՈՒՄ
ՆՈՒԻՐԱԿ
ՆՊԱՍՏ

ՇԱՆԹԵԼ
ՇԱՐԱՆ
ՇԱՐՄԱՂ
ՇԵՐԱՍԱՑ
ՇԻՆԱԿԱՆ
ՇՈՅԵԼ

ՍԱՐՔ
ՍԵՊԱԳԻՐ
ՍՈՒՋԱՆԱՒ
ՍՊԱՆԴ
ՍՏԱԿ (2)
ՍՏԵՒ (2)
ՍՐՏԱՆՑ
ՍՐՏՈՏ

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

	8		6	9		4	1	
	3	5		4		2		
							7	
	1	2				9	5	
	6							
		8		2		1	4	
	4	1		6	5		8	

Յորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ ունենայ 1-էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան ՄԷԿ ԱՆԳԱՄ գործածել: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

Նախորդին Լուծումը

1	9	6	7	2	4	5	8	3
8	5	4	3	9	1	7	2	6
7	2	3	6	5	8	9	1	4
9	3	8	1	7	5	4	6	2
6	7	1	2	4	3	8	9	5
2	4	5	8	6	9	3	7	1
3	1	9	4	8	6	2	5	7
4	8	7	5	1	2	6	3	9
5	6	2	9	3	7	1	4	8